ساختارهای گسسته (۱۱۵-۴۰)

Discrete Structures

مدرس: حميد ضرابيزاده

كليات

هدف از این درس، آشنایی دانش جویان با مفاهیم، ساختارها و تکنیکهایی از ریاضیات گسسته است که به طور گسترده در علوم و مهندسی کامپیوتر مورد استفاده قرار می گیرند. ایجاد مهارتهای زیربنایی از جمله فهم و ساخت اثباتهای دقیق ریاضی، تفکر خلاقانه در حل مسائل، آشنایی با نتایج اولیه در منطق، ترکیبیات، احتمالات، نظریهی اعداد، نظریهی گرافها و نظریهی محاسبات، و نیز فراهم آوردن پیشنیاز ریاضی موردنیاز برای بسیاری دیگر از دروس ارائه شده در گرایشهای مختلف مهندسی و علوم کامپیوتر از اهداف این درس به شمار می رود.

ريز مواد

- **١.** شمارش (٣ جلسه)
- اصول اولیهی شمارش، جایگشتها و ترکیبها
- ضرایب دوجملهای، جای گشتها و ترکیبهای باتکرار
  - اصل طرد و شمول، توزیع اشیا درون جعبهها
    - احتمالات گسسته (۱ جلسه)
- نظریهی احتمالات، تابع توزیع احتمال، متغیرهای تصادفی، امید ریاضی
  - ٣. منطق (۴ جلسه)
  - اصول اولیهی منطق، گزارهها، گزارههای همارز
    - گزارهنماها، سورها، اصول استنتاج
      - روشهای اثبات
      - اصل لانه کبوتری
      - ۴. نظریهی اعداد (۲ جلسه)
  - بخشپذیری، همنهشتی، محاسبات پیمانهای
  - اعداد اول، قضیهی اویلر، مقدمهای بر نظریهی رمزنگاری
    - ۵. نظریهی مجموعهها و توابع (۲ جلسه)
    - عملگرهای مجموعهای، مجموعههای شمارا و ناشمارا
  - توابع یکبهیک و پوشا، ترکیب توابع، معکوس توابع، دنبالهها
    - استقرای ریاضی (۱ جلسه)
    - استقرای ریاضی، استقرای قوی، اصل خوش ترتیبی
      - ٧. روابط بازگشتی (٣ جلسه)
        - مسائل بازگشتی
      - حل روابط بازگشتی (همگن و غیر همگن)
      - توابع مولد، استفاده در حل روابط بازگشتی

٨. نظريهي گرافها (۵ جلسه)

- تعاریف اولیه، نمایش گرافها، یکریختی گرافها
- مسیرها و همبندی، مسیرهای اویلری، قضیهی اویلر
- دور همیلتنی، قضیهی دیراک، گرافهای مسطح، فرمول اویلر
- رنگآمیزی گرافها، قضیهی بروکس، رنگآمیزی گرافهای مسطح
- درختها و جنگلها، درختهای فراگیر، درختهای فراگیر کمینه

٩. رابطهها و ترتیب جزئی (٣ جلسه)

- رابطهها و خواص آنها، ترکیب روابط، بستار ترایایی
- مجموعههای مرتب جزئی، نمودار هاس، ترتیب توپولوژیکی
  - مشبکهها، جبر بول، خواص جبر بول

١٠. مدلسازی محاسبات (۲ جلسه)

- زبانها و ماشینها، ماشینهای با حالات متناهی، زبانهای منظم
  - ماشین تورینگ، تصمیمپذیری، تز چرچ-تورینگ

آزمون - تمرين

- تمرینهای نظری (۳ نمره)
- دو آزمون میانترم (۱۰ نمره)
  - آزمون پایانی (۶ نمره)
    - آزمونکها (۲ نمره)

مرجع اصلى

• K. H. Rosen. Discrete Mathematics and Its Applications. 7th edition, McGraw Hill, 2012.